

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CHRISTIE, AGATHA

Poirot: Primele cazuri / Agatha Christie; trad.: Andreea Năstase – București:
Editura RAO, 2011
ISBN 978-606-609-143-5

I. Năstase, Andreea (trad.)

821.111-312.4=135.1

Editura RAO
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117-119, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

AGATHA CHRISTIE

Poirot's Early Cases

© 1974 Agatha Christie Limited, a Chorion Company

Toate drepturile rezervate

Agatha Christie ® POIROT ® *Poirot: Primele cazuri*

© 2011 Agatha Christie Limited
(a Chorion Company)

Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză
ANDREEA NĂSTASE

© RAO International Publishing Company, 2008
pentru versiunea în limba română

septembrie 2011

ISBN 978-606-609-143-5

Misterul de la Balul Victoriei

Șansa pură a făcut ca prietenul meu Hercule Poirot, fost șef al poliției belgiene, să fie implicat în cazul de la Styles. Succesul i-a adus notorietate, astfel că s-a hotărât să se dedice profesiei de investigator particular. După ce am fost rănit pe Somme și trecut în rezervă pe motiv de invaliditate, m-am mutat împreună cu el la Londra. Întrucât cunosc nemijlocit majoritatea cazurilor lui, mi s-a sugerat să le aleg pe cele mai interesante și să le aștern pe hârtie. În acest demers, simt că n-ar putea exista un început mai bun decât o afacere extrem de bizară și încurcată care a stârnit mare interes la vremea ei. Mă refer la misterul de la Balul Victoriei.

Deși, spre deosebire de alte cazuri mai puțin cunoscute, acesta nu scoate la iveală toate metodele aparte de care se folosește Poirot, aspectele lui senzaționale, persoanele celebre implicate și publicitatea extraordinară din presă îl fac să iasă în evidență ca o *cause célèbre*, iar eu

consider de multă vreme că este cum nu se poate mai potrivit ca rolul jucat de Poirot în găsierea soluției să fie împărțășit lumii întregi.

Într-o frumoasă dimineață de primăvară, leneveam amândoi în apartamentul lui Poirot. Micuțul meu prieten, la fel de elegant și de spilcuit ca întotdeauna, ținându-și capul în formă de ou înclinat într-o parte, își aplica delicat o nouă pomadă pe mustăți. Îl caracteriza o anumită vanitate benignă care se asorta cu dragostea lui generală pentru ordine și metodă. *The Daily Newsmonger*, pe care îl citisem, alunecase pe podea, iar eu mă aflam cu gândurile foarte departe când vocea lui Poirot m-a trezit din reverie.

– La ce meditezi atât de profund, *mon ami*?

– Ca să-ți spun adevărul, mă minunam de afacerea inexplicabilă de la Balul Victoriei. Ziarele sunt pline de amănunte.

Am bătut în foaie cu degetul.

– Da?

– Cu cât citești mai mult, cu atât mai adânc devine misterul care învăluie totul! mi-am arătat eu pasiunea pentru subiect. Cine l-a ucis pe Lordul Cronshaw? Oare decesul lui Coco Courtenay, în aceeași noapte, a fost doar o coincidență? A fost un accident? Sau a luat cu intenție o supradoză de cocaină? M-am oprit, apoi am adăugat cu dramatism: Acestea sunt întrebările pe care mi le pun.

Poirot, spre nemulțumirea mea, nu mi-a cântat în strună. Privindu-și concentrat paharul, s-a limitat să murmure:

– Fără nici o îndoială, această nouă pomadă face minuni pentru mustăți! Surprinzându-mi căutătura, a adăugat totuși în grabă: Chiar așa! Și ce răspunsuri dai acestor întrebări?

Înainte să pot replica, ușa s-a deschis și proprietăreasa l-a anunțat pe inspectorul Japp.

Profesionistul de la Scotland Yard ne era vechi prieten și l-am întâmpinat cu toată căldura.

– A, bătrâne Japp, exclamă Poirot, ce vânt te aduce încoace?

– Ei bine, *monsieur* Poirot, spuse Japp așezându-se și salutându-mă din cap, lucrez la un caz care mi se pare că și s-ar potrivi mănușă. Am venit să mă interesez dacă ai vrea să arunci o privire.

Poirot avea o părere bună despre competența lui Japp, deși îi deplângea totala lipsă de metodă; eu, pe de altă parte, socoteam că talentul cel mai mare al detectivului consta în arta de a căuta favoruri prefăcându-se că le oferă.

– E vorba de Balul Victoriei, încercă Japp să-i trezească interesul. Haide, știu că ai vrea să iei parte la anchetă!

Poirot îmi zâmbi.

– Cu siguranță, prietenul meu, Hastings, ar vrea. Tocmai perora pe această temă, *n'est-ce pas, mon ami*?

– Da, domnule, rosti Japp condescendent, însă ar trebui să te implic și dumneata. Vă pot spune că e un prilej de laudă să ai informații din interior la un caz precum acesta. Ca să trecem la chestiune, presupun, *monsieur* Poirot, că ești la curent cu principalele evenimente.

– Numai din presă, iar câteodată imaginația jurnaliștilor poate induce în eroare. Te rog să-mi spui toată povestea de la cap la coadă.

Japp își încrucișă picioarele confortabil și începu:

– După cum știe toată lumea, marșea trecută s-a ținut marele Bal al Victoriei. În zilele noastre, orice petrecere de doi bani se împopoțonează cu această denumire, dar balul ăsta, de la Colossus Hall, și-o merita pe deplin, întrucât a participat toată lumea bună din Londra, inclusiv Lordul Cronshaw și grupul său.

– *Son dossier?* îl întrerupse Poirot. Pardon, bioscopia – nu, cum îi ziceți voi? Biografia?

– Vicontele Cronshaw era al cincilea purtător al acestui titlu în familia sa, în vârstă de douăzeci și cinci de ani, bogat, necăsătorit și pasionat de teatru. Se zvonea că s-a logodit cu domnișoara Courtenay de la Teatrul Albany, cunoscută prietenilor drept „Coco“, o tânără absolut fascinantă, după părerea generală.

– Bine. *Continuez!*

– Grupul Lordului Cronshaw consta din șase persoane: el însuși, unchiul său, onorabilul Eustace Beltane, o văduvă americană drăguță, doamna Mallaby, un tânăr actor, Chris Davidson, soția acestuia și, nu în ultimul rând, domnișoara Coco Courtenay. Era un bal mascat, așa cum știți, iar grupul lui Cronshaw întruclupa vechea Comedie Italiană – orice va fi însemnând asta.

– *Commedia dell' Arte*, murmură Poirot. Știu.

– În orice caz, costumele le reproduceau pe acelea ale unor figurine de porțelan din colecția lui Eustace Beltane. Lordul Cronshaw era Arlechino; Beltane era Punchinello; doamna Mallaby îi era pereche ca Pulcinella, soții Davidson erau Pierrot și Pierrette; iar domnișoara Courtenay, desigur, era Colombina. Ei bine, chiar de la începutul seriei s-a putut observa că lucrurile nu erau tocmai în regulă. Lordul Cronshaw era prost dispus și se comporta ciudat. Când grupul s-a reunit pentru cină într-o încăpere micuță pusă la dispoziție de gazdă, toată lumea a remarcat că el și domnișoara Courtenay nu-și mai vorbeau. În mod evident, ea plânse și părea să se afle în pragul unei crize de isterie. Masa a fost luată într-o atmosferă stânjenitoare, iar pe când ieșeau din sală, ea i s-a adresat lui Chris Davidson cerându-i cu glas tare s-o conducă acasă, întrucât „se săturase de bal“. Tânărul actor a ezitat, i-a cerut din

priviri opinia Lordului Cronshaw și, în cele din urmă, i-a însoțit pe amândoi în salonașul unde cinaseră.

Însă toate eforturile lui de a intermedia o împăcare au fost în zadar, astfel că, în cele din urmă, a chemat un taxi și a condus-o pe înlăcrimata domnișoară Courtenay până la apartamentul ei. Deși era vădit supărată, ea nu i s-a confesat, mulțumindu-se să repete neconținut că va face ca „lui Cronch să-i pară rău pentru asta“. E singurul indiciu că moartea ei n-ar fi fost accidentală și, pornind de la acest amănunt valoros, trebuie să ne construim toată ancheta. Până când Davidson a reușit s-o potolească, se făcuse prea târziu ca să se mai întoarcă la Colossus Hall; prin urmare, el s-a dus direct acasă, în Chelsea, unde nevastă-sa a ajuns la scurt timp după aceea, aducând vestea cumplitei tragedii care se petrecuse după plecarea lui.

Se pare că Lordul Cronshaw a devenit tot mai indispus pe măsură ce balul își urma cursul. S-a ținut departe de grupul lui, iar membrii acestuia abia dacă l-au zărit în restul seriei. Cam pe la unu și jumătate dimineața, chiar înainte de marele cotilion, la care toți trebuiau să-și scoată măștile, căpitanul Digby, un confrate ofițer care-i cunoștea deghizarea, l-a observat stând într-o lojă și privind spre scenă.

„Salut, Cronch! l-a strigat el. Hai, coboară și fii sociabil! De ce stai posomorât ca o bufniță fiartă? Hai încoace, urmează o farsă pe cinstel!“

„Sigur! a răspuns Cronshaw. Așteaptă-mă, altfel n-o să te găsesc în mulțime.“

S-a răsucit și a ieșit din lojă chiar în timp ce rostea ultimele cuvinte. Căpitanul Digby, care era însoțit de doamna Davidson, a așteptat. Minutele s-au scurs unul după altul, însă Lordul Cronshaw nu și-a mai făcut apariția. În cele din urmă, Digby a devenit nerăbdător.

„Oare tipul crede c-o să-l așteptăm toată noaptea?” a exclamat el.

În acel moment, li s-a alăturat doamna Mallaby, căreia i-au explicat situația.

„Ei, poftim, a strigat vioi simpatice văduvă, în seara asta e ca un urs mahmur. Hai să mergem chiar acum să-l scoatem din bârlog!”

Căutarea a început, însă n-a avut succes până în clipa când doamna Mallaby s-a gândit că l-ar putea găsi în salonașul unde cinaseră cu o oră mai devreme. Și-au croit drum printre invitați până acolo. Ce privești li se desfășura în fața ochilor! Era Arlechino, fără îndoială, dar întins pe podea cu un cuțit de masă înfipț în inimă!

Japp se opri, iar Poirot dădu din cap și rosti cu încântarea specialistului.

– *Une belle affaire!* Și nu exista nici un indiciu cu privire la făptaș? Ei, cum să existe?

– Restul îl cunoașteți, urmă inspectorul. Tragedia a fost dublă. A doua zi, titlurile ziarelor nu vorbeau decât de asta, însă un articolaș consemna că domnișoara Courtenay, populara actriță, fusese descoperită moartă în patul său, decesul fiind provocat de o supradoză de cocaină. Acum, a fost oare accident sau sinucidere? Menajera ei, care a fost convocată să depună mărturie, a recunoscut că domnișoara Courtenay era o utilizatoare statornică a drogului respectiv, iar verdictul de moarte accidentală a fost confirmat. Cu toate acestea, nu putem exclude posibilitatea sinuciderii. Decesul ei este extrem de nefericit, mai ales că ne privează de informații cu privire la cearta din noaptea precedentă. Apropo, asupra defunctului s-a găsit o cutiuță de email. Pe capac era inscripția *Coco*, bătută în diamante, și înăuntru se găsea cocaină. A fost identificată de menajera domnișoarei Courtenay ca aparținând

stăpânei sale, care o purta cu sine aproape permanent, întrucât conținea drogul ce ajunsese să o înrobească.

– Lordul Cronshaw era și el dependent?

– Departe de asta. Avea opinii neobișnuit de vehemente în privința narcoticelor.

Poirot încuviință gânditor.

– Dar, de vreme ce cutia se afla în posesia lui, știa că domnișoara Courtenay se droga. Un lucru sugestiv, nu-i așa, dragul meu Japp?

– Mda, spuse Japp fără entuziasm.

Am zâmbit.

– Ei bine, conchise Japp, acesta este cazul nostru. Ce părere ai despre el?

– N-ați găsit nici un indiciu care să nu fi fost făcut public?

– Ba da. Japp scoase din buzunar un obiect de mici dimensiuni și i-l înmână lui Poirot. Era un pompon de mătase verde smarald, din care ieșeau câteva fire zdrențuite, de parcă ar fi fost smuls violent. L-am găsit ținut strâns în mâna decedatului, explică inspectorul.

Poirot i-l restitui fără comentarii și întrebă:

– Lordul Cronshaw avea dușmani?

– Nu, din cât se știe. Părea un tânăr foarte bine văzut.

– Cine profită de pe urma morții lui?

– Unchiul său, onorabilul Eustace Beltane, va primi titlul și domeniul. În privința lui sunt câteva aspecte care dau de bănuț. Câteva persoane declară că au auzit o altercație violentă din încăperea unde se servise cina și, potrivit lor, Eustace Beltane se număra printre participanți. Vedeți, prezența cuțitului pe masă ar fi în acord cu teoria crimei comise în toiuul unei certe.

– Ce spune despre asta domnul Beltane?

– Afirmă că unul dintre ospățari era beat, iar el l-a făcut cu ou și cu oțet. De asemenea, că era mai aproape de unu decât de unu și jumătate. Știți, mărturia căpitanului Digby stabilește momentul cu o precizie remarcabilă. S-au scurs doar zece minute între discuția lui cu Cronshaw și găsierea cadavrului.

– Și presupun că domnul Beltane, în rol de Punchinello, avea cocoasă și un guler încrețit.

– Nu cunosc detaliile costumelor, spuse Japp, aruncându-i lui Poirot o privire plină de curiozitate. Și, oricum, nu văd ce-ar avea de-a face cu asta.

– Nu? În zâmbetul lui Poirot se întrezărea o undă de amuzament. Continuă liniștit, cu ochii strălucindu-i de acea lumină verde pe care i-o știam atât de bine: În salonașul pentru cină exista o draperie, nu-i așa?

– Da, dar..

– Cu destul loc în spate cât să îngăduie unui om să se ascundă?

– Da. De fapt, e o firidă, dar cum ai căpătat această informație? Doar n-ai fost niciodată acolo, domnule Poirot!

– Nu, dragul meu Japp, am dedus pur și simplu existența draperiei. Fără ea, întreaga dramă n-ar fi plauzibilă, și întotdeauna trebuie să fie astfel. Dar spune-mi, n-a fost chemat un medic?

– Imediat, desigur. Însă n-a mai putut face nimic. Decesul trebuie să se fi produs instantaneu.

Poirot dădu din cap nerăbdător.

– Da, da, înțeleg. Doctorul acesta a depus mărturie în cadrul anchetei?

– Da.

– N-a spus nimic despre vreun simptom neobișnuit, nimic din aspectul cadavrului nu l-a frapat ca nefiresc?

Japp îl privi ținând.

– Ba da, *monsieur* Poirot. Nu știu la ce faci aluzie, dar, într-adevăr, a menționat o anume încordare și o rigiditate a membrilor pe care nu le putea explica.

– Aha! exclamă Poirot. Aha! *Mon Dieu!* Japp, asta ne dă de gândit, nu-i așa?

Am văzut că, neîndoielnic, lui Japp nu-i dăduse de gândit.

– Dacă ai în minte otrava, *monsieur*, cine s-ar apuca întâi să otrăvească un om și apoi să-i înfigă un cuțit în piept?

– E drept că ar fi ridicol, acceptă Poirot flegmatic.

– Dorești să vezi vreun detaliu, *monsieur*? Dacă vrei să examinezi încăperea în care a fost găsit cadavrul...

Poirot flutură din mână.

– Nicidecum. Mi-ai spus singurul lucru care mă interesea, anume tipiniile Lordului Cronshaw despre consumul de droguri.

– Nu mai vrei să vezi nimic?

– Un singur element.

– Care este acesta?

– Setul de figurine de porțelan după care au fost create costumele.

Japp îl scrută cu privirea.

– Hai că ești nostim!

– Poți aranja asta pentru mine?

– Poți veni chiar acum la Berkeley Square dacă dorești. Domnul Beltane – sau Lordul Beltane, cum ar trebui să-i spun acum – n-o să aibă obiecții.

II

Am luat pe dată un taxi. Noul lord Cronshaw nu era acasă, dar la cererea lui Japp am fost conduși în „camera